

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Освітньо-наукова програма - «Психологія»

Статус дисципліни – варіативна

Факультет – психології, педагогіки та соціальної роботи

Кафедра – практичної психології

Мова викладання - українська

Дані про вивчення дисципліни:

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття				
Денна	II	III	5 / 150	60	30	-	-	30	90	-	+	-
	II	III	5 / 150	60	30	-	-	30	90	-	+	-
Вечірня	II	III	5 / 150	60	30	-	-	30	90	-	+	-
Заочна	II	III	5 / 150	30	16	-	-	14	120	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС)

Розробники:

_____ Галян Олена Іванівна, доктор пед. наук, доцент
 Підпис

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності

_____ Скотна Надія Володимирівна, доктор філософ. наук, професор
 Підпис

Схвалено на засіданні кафедри практичної психології.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ канд. філософ. наук, доцент Стець В. І.
 Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради ф-ту психології, педагогіки та соц. роб.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Дрогобич, 2020

I. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення курсу «Проблеми сучасної психологічної освіти» є важливою умовою підготовки високопрофесійного науковця-психолога. Знання основних засад психологічної науки, уміння аналізувати сучасні теоретичні проблеми психології – ознака високої професійної майстерності психолога, свідчення високого рівня його фахової підготовки. Дисципліна має розкрити майбутнім науковцям зміст сучасних теоретичних та методологічних проблем психології, підготувати їх до проведення власних наукових досліджень з визначенням їх ролі та значення для розвитку психологічної науки. Проблеми сучасної психологічної науки варто розглянути у зв'язку з розкриттям завдань професіогенезу особистості на етапі навчання в закладі вищої освіти, чинниками та умовами становлення її професійної ідентичності, провідною роллю закладу вищої освіти в соціалізації майбутніх фахівців, врахуванням широкої системи детермінант забезпечення якості їх навчально-професійної діяльності, створенням з цією метою адекватного освітнього середовища.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Проблеми сучасної психологічної освіти» полягає в підготовці здобувачів до ґрунтовного аналізу теоретико-прикладних питань психологічної освіти; ознайомлення з внутрішньо зумовленими та зовнішньо спричиненими труднощами реалізації її завдань, особистісного зростання майбутніх фахівців-психологів; формування здатності моделювати діяльність фахівця сфери вищої освіти та оптимальне освітнє середовище, які сукупно сприяють підвищенню якості освітнього процесу у ЗВО.

Вивчення навчальної дисципліни «Проблеми сучасної психологічної освіти» передбачає оволодіння:

загальні компетентності:

- методологічна: здатність до розуміння основних проблем методології науки; здатність розуміти методологічні основи сучасної психологічної науки та наукову організацію науково-дослідного процесу; здатність розв'язувати науково-дослідницькі завдання завдяки розумінню фундаментальних основ наукового знання психологічної теорії та практики; здатність розуміти сучасну методологію освіти, у тому числі психологічної; здатність до розробки та впровадження дослідницьких проєктів; здатність ефективно висвітлювати, поширювати знання про наукові психологічні дослідження та інновації;

- дослідницька: здатність здійснювати наукове дослідження та інтерпретувати його результати; проводити науково-дослідну діяльність; здатність об'єктивно інтерпретувати результати наукового дослідження; здатність володіти методами наукової психології; сформованість науково-інформаційної культури науковця та особистісно значущих якостей психолога-дослідника; здатність визначати мету, завдання, стратегію науково-дослідної діяльності; здатність впроваджувати нові наукові технології у власну дослідницьку діяльність; мотиваційна готовність до науково-психологічного пошуку; сформованість особистісно значущих якостей психолога-дослідника; здатність генерувати нові ідеї та гіпотези, створювати та інтерпретувати нові знання відповідно до тем та завдань наукового дослідження.

фахові компетентності:

- Психологічна: психологічна готовність до науково-педагогічної діяльності, володіння розвиненим науковим мисленням; володіння знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу психіки та особистості людини на різних вікових етапах,

особливостей розвитку психічних та особистісних процесів, станів і властивостей; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина — людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей; здатність будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності;

- *діагностична*: добирати та використовувати психодіагностичний інструментарій відповідно до предмета та проблеми дослідження; здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінювання результатів психологічного експерименту;

- *професійно-зорієнтована*: здатність до розробки й ефективного використання науково-методичного супроводу професійної підготовки фахівців у сфері психології; здатність до розробки концепції дослідження із врахуванням природи, специфіки психологічних закономірностей і законів, багатоаспектності дії соціально-психологічних чинників, індивідуальної варіативності розвитку психічних та особистісних характеристик; врахування специфіки психологічної діяльності відповідно до специфіки

- *особистісно-перетворювальна*: здатність до оволодіння особистісними здатностями та професійними компетенціями, творчо думати, швидко і вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно опановувати світоглядні парадигми, вивчати та модернізувати існуючі психологічні концепції та психологічні технології; здатність до вивчення та модернізації традиційних моделей і технологій професійної підготовки фахівців психології; здатність реалізовувати здорові духовні, моральні, соціальні і психологічні цінності, використовувати психологічні технології і методи для перетворення й удосконалення освітнього простору закладу вищої, професійно-психологічної освіти та українського суспільства загалом.

Програмні результати навчання:

- знання і розуміння напрямів досліджень і фундаментальних проблем у галузі психологічної науки; гносеологічних та аксіологічних основ наукової та освітньої діяльності; теоретико-методологічних засад сучасної психологічної освіти, науково-психологічного тезаурусу; ієрархії цілей, змісту, структури, методів, форм і технологій психологічної освіти;
- здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку освіти та професії викладача закладу вищої освіти;
- здійснювати компаративний аналіз психологічних феноменів та соціально-психологічних явищ і процесів в контексті вітчизняних та зарубіжних наукових розвідок.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни «Проблеми сучасної психологічної освіти» ґрунтується на компетентностях, сформованих у межах таких навчальних дисциплін: «Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології», «Філософія як досвід мислення», «Методологія досліджень у сфері психологічних наук». Вивчається разом з «Психологічними концепціями сучасної психологічної практики» та ін. Слугує основою для проходження науково-педагогічної практики.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Заплановані результати навчання сформульовані у таких положеннях: знати та розуміти методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері; обґрунтовувати цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти,

психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця; аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонувати підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти; демонструвати уміння об'єктивно оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

«Відмінно» А (90 – 100 балів). Студент на високому рівні знає та розуміє методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері; обґрунтовує цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця; аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти; демонструє уміння об'єктивно оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Добре» В (82-89). Студент на достатньому рівні знає та розуміє методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері; обґрунтовує цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Може аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Достатньо влучно демонструє уміння об'єктивно оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Добре» С (75-81). Студент на достатньому рівні знає та розуміє методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері. З допомогою обґрунтовує цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Може аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Достатньо влучно демонструє уміння об'єктивно оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Задовільно» D (67-74). Студент не достатньо знає та розуміє методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку

й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері. З допомогою обґрунтовує цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Може аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Невміло демонструє уміння об'єктивно оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Задовільно» Е (60-66). Студент не достатньо знає та розуміє методологію сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері. З допомогою обґрунтовує цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Може аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Не об'єктивно оцінює власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Незадовільно» FX (35-59). Студент не знає методології сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері. Не може обґрунтувати цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Не вміє аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Не об'єктивно оцінює власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

«Незадовільно» F (0-34). Студент не знає методології сучасної психологічної освіти, актуальні проблеми, новітні досягнення і сучасні тенденції розвитку й модернізації психологічної освіти, теоретико-методологічні засади сучасної психологічної освіти та методи наукового дослідження у цій сфері. Не може обґрунтувати цілі, зміст, структуру, форми і технології психологічної освіти, психологічні чинники ефективності освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку фахівця. Не вміє аналізувати науково-психологічний тезаурус; пропонує підходи до підвищення ефективності освітнього процесу в закладі вищої освіти, розроблення діагностичного інструментарію для моніторингу якості освіти, проектування освітнього процесу відповідно до цілей та завдань психологічної освіти. Не вміє оцінювати власний освітній і професійний рівень, ділову кваліфікацію та розвиток особистості, здатність удосконалювати власний імідж сучасного психолога і науковця.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики результатів вивчення дисципліни є: усні відповіді на проблемні питання за темами практичних занять, аналіз проблемних ситуацій, програмований контроль юнь, виконання завдань колоквиуму, співбесіда та залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретико-методологічний аналіз проблем сучасної психологічної освіти

Освіта як система. Мета освіти. Гносеологічні та аксіологічні основи освітньої діяльності. Освіта як цінність. Тенденції розвитку освітньої галузі. Державна політика у сфері розвитку вищої освіти в Україні та світі. Освітній простір закладу вищої освіти. Проектування освітнього простору ЗВО.

Аналіз науково-прикладних досліджень системи вищої освіти: підходи, основні результати, виокремлення провідних проблем та визначення можливостей їх вирішення.

Тема 2. Актуальні психологічні проблеми вищої освіти.

Рівні аналізу психологічних проблем у системі вищої освіти. Феномен відчуження як проблема сучасної психологічної освіти.

Проблема професійного відбору абітурієнтів (майбутніх психологів) до закладів вищої освіти: вітчизняний і зарубіжний досвід. Динаміка проблем та завдань особистісно-професійного зростання здобувачів вищої психологічної освіти впродовж навчання у ЗВО. Проблеми вищої освіти в рефлексіях студентської молоді та науково-педагогічних працівників.

Проблеми вищої психологічної освіти (переобтяженість теорією; надмірна формалізованість; викладання прив'язане до наукової ієрархії, що не приваблює практиків; відсутність адекватної системи оцінювання якості освіти; потреба донавчання в системі психотерапевтичної освіти, що забезпечується громадськими та приватними організаціями).

Тема 3. Психологічні чинники підвищення якості вищої освіти та подолання кризових явищ в освітньо-культурній сфері.

Кризові явища в освітній галузі: психолого-педагогічна рефлексія. Поняття «якість вищої психологічної освіти». Якість вищої психологічної освіти з позиції кожного суб'єкта освітнього процесу. Параметри оцінювання якості вищої освіти, їх полікритерійність. Психологічні умови та чинники підвищення ефективності освітнього процесу у закладі вищої освіти. Моніторинг реалізації цілей та завдань вищої психологічної освіти. Засоби та методи психолого-педагогічної діагностики якості освіти. Інструментарій моніторингу.

Тема 4. Професійне становлення фахівця-психолога на етапі навчання у закладі вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти як суб'єкти життєтворчості. Професійна ідентифікація та самовизначення. Професіогенез. Модель фахівця нового типу. Проектування індивідуальної траєкторії професійного становлення здобувачів вищої освіти. Розроблення критеріїв, показників та методів оцінювання успішності процесу професійного становлення майбутніх фахівців. Освітній діалог у системі вищої освіти. Особистісне та професійне зростання майбутнього фахівця як критерій якості вищої освіти. Теорія розвивального навчання. Активізація здатності майбутнього фахівця до самонавчання, самовиховання та саморозвитку. Діяльнісна самореалізація особистості в освітньому просторі. Критерії оцінювання якості підготовки випускників закладу вищої освіти.

Тема 5. Теоретико-методологічні аспекти сучасної психологічної освіти

Психологічне знання та практика як особливий предмет засвоєння та об'єкт проектування. Система психологічного знання. Навчальна дисципліна як засіб реалізації змісту психологічної освіти. Предметне наукове знання як об'єкт ціннісного ставлення. Практико-орієнтована складова психологічної освіти. Психологічна освіта та завдання розвитку особистості майбутніх фахівців, забезпечення їх психічного здоров'я (поєднання дидактичного й особистого досвіду).

Теоретичні та емпіричні традиції вітчизняної психологічної науки і практики.

Тема 6. Оновлення змісту психологічної освіти

Сучасна система психологічної освіти. Освітні програми підготовки психологів в Україні та світі. Базова психологічна освіта. Структура програм базової психологічної освіти. Набуття компетентностей в системі післядипломної психологічної освіти. Навчання впродовж життя. Моделювання змісту психологічної підготовки майбутніх фахівців. Управління якістю освітніх психологічних програм.

Тема 7. Сучасні технологічні аспекти забезпечення психологічної освіти

Технологічний підхід у навчанні. Закономірності та механізми ефективності запровадження освітніх технологій у сфері навчання, виховання та розвитку майбутнього фахівця. Особливості застосування мислєдїяльного підходу у навчанні психологів.

Методи, форми та технології сучасної психологічної освіти. Процесові аспекти реалізації завдань психологічної освіти. Психологічні практики у системі підготовки майбутніх психологів.

Перелік семінарських занять для здобувачів денної та вечірньої форми навчання

1. Теоретико-методологічний аналіз проблем сучасної психологічної освіти.
2. Актуальні психологічні проблеми вищої освіти.
3. Психологічні чинники підвищення якості вищої освіти та подолання кризових явищ в освітньо-культурній сфері.
4. Професійне становлення фахівця-психолога на етапі навчання у закладі вищої освіти.
5. Теоретико-методологічні аспекти сучасної психологічної освіти.
6. Оновлення змісту психологічної освіти.
7. Сучасні технологічні аспекти забезпечення психологічної освіти.

Перелік семінарських занять для здобувачів заочної форми навчання

1. Освітні процеси як предмет науково-прикладних досліджень.
2. Аналіз проблем психологічної освіти.
3. Розроблення критеріїв, показників та методів оцінювання успішності процесу професійного становлення майбутніх фахівців.
4. Моделювання змісту психологічної підготовки майбутніх фахівців.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основними завданнями самостійної роботи слухачів є підготовка і виконання поточних навчальних завдань, згідно з переліком компетенцій, у межах кожної теми навчальної програми, а також самостійне вивчення окремих питань дисципліни. У процесі самостійної роботи аспіранти мають особистісними здатностями та професійними компетенціями, творчо думати, швидко і вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно опановувати світоглядні парадигми, вивчати та модернізувати існуючі психологічні концепції та психологічні технології.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння здобувачами третього рівня вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь розв'язувати психологічні задачі, аналізувати проблемні ситуації.

Кожне семінарське заняття передбачає виконання системи завдань, адекватність та повнота розв'язання яких оцінюються максимально 5-ма балами. Кількість балів, що виставляється за семінарське заняття, враховує: відповіді здобувачів на проблемні питання за змістом теми; обговорення проблемних аспектів сучасної освіти загалом та психологічної освіти зокрема; оцінку умінь використовувати знання під час розв'язання психологічних задач. Здобувачі повинні бути готові до групового контролю на семінарських заняттях (тестування, фронтальне опитування, дискусія). Під час оцінювання враховується:

1) наявність і характер засвоєння психологічних знань (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота та точність знань); 2) якість актуалізації знань з психологічних проблем сучасної освіти (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу); 3) рівень оволодіння відомими прийомами аналізу психологічних фактів, сформованість умінь і навичок використання засвоєних знань; 4) прояв творчості й самостійності в навчально-пізнавальній діяльності.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Розподіл 100 балів між видами робіт:

Поточна успішність		
Відповіді на семінарських заняттях	Колоквіум	Сума
80	20	100

Бали за усні відповіді в кінці семестру нараховуються за формулою $x = A/n * 16$, де A – сума усіх поточних оцінок, включаючи оцінки «2», а n – їх кількість (не менше п'яти). Кількість балів x заокруглюються до цілих. Якщо середня оцінка $A/n = 2,5$, то кількість балів, які отримає здобувач вищої освіти на підставі оцінок поточного контролю, дорівнюватиме нулю ($x = 0$).

Отримані бали переводяться в національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS відповідно до таблиці:

Сумарна оцінка (у балах)	Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Сумарна оцінка (у балах)	Оцінка за шкалою ECTS
90–100	«відмінно»	90–100	A
75–89		82–89	B
	60–74	«задовільно»	75–81
67–74			D
0–59	«незадовільно»	60–66	E
		35–59	FX
		0–34	F

Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Не передбачено

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Кокун О. Психологія професійного становлення сучасного фахівця. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2012. 200 с.
2. Подоляк Л., Юрченко В. Психологія вищої школи. Київ: Каравела, 2014. 360 с.
3. Подоляк Л., Юрченко В. Психологія вищої школи: практикум. Київ: Каравела, 2008. 336 с.
4. Психологія праці та професійної підготовки особистості / за ред. П. Перепелиці, В. Рибалки. Хмельницький: ТУП, 2001. 330 с.

Допоміжні

5. Андрущенко В. Глобальні тренди розвитку освіти ХХІ століття. Вища освіта України. 2019. № 3. С. 5-14.
6. Балл Г. Втілення принципів гуманістичної психології в професійну педагогіку. Психологія особистісно орієнтованої підготовки молоді: навч.-метод. посіб. / за ред. В.Рибалки. Київ-Тернопіль, 2002. С.152-167.
7. Балл Г. Духовність професіонала і педагогічне сприяння її становленню: орієнтири психологічного аналізу. Професійна освіта: педагогіка і психологія. 2000. №2. С.217-231.
8. Бенин В. Л. Нужна ли педагогике постнекласическая методология. Образование и наука. 2014. № 7 (116). С. 115–133.
9. Біницька К. Тенденції розвитку університетської освіти країн ЄС як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Освітологічний дискурс. 2019. № 3-4. С. 294-305.
10. Боришевський М. Й. Обґрунтування принципу самоактивності у форматі прикладної психології. Психологія і суспільство. 2012. № 1. С. 89–92.
11. Братаніч Б., Ільченко І. Самоактуалізація особистості та освіта. Філософські проблеми освіти. 2011. № 2. С. 13-20.
12. Вавренюк С. Історія проведення реформи вищої освіти в Європі. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 15. С. 80-84.
13. Вербець В. Педагогічна діагностика формування духовно-творчого потенціалу студентської молоді: монографія. Рівне: Вид-во РДГУ, 2005. 383 с.
14. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 2007–2011 рр. : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2. Київ: Нілан-ЛТД, 2012. 663 с.
15. Вітченко А. Компетентнісний підхід у сучасній вищій освіті: освітня інновація чи реформаторський симулякр доби постмодерну? Вища школа. 2019. № 4. С. 52-66.
16. Волівецька Н. Основні напрями використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в підготовці психологів до професійної діяльності. Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. 2019. № 3. С. 120-121.
17. Вхідження національної системи вищої освіти в європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж.: аналіт. звіт / кер. авт. кол. Т. Фініков; Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики». Київ: Таксон, 2012. 54 с.
18. Галян О. Індивідуальна освітня траєкторія як механізм розвитку суб'єктності майбутніх педагогів і психологів. Десяті Сіверянські соціально-психологічні читання: матеріали міжнародної конференції (29 листопада 2019 р.) / за наук. ред. О. Дроздова, І. Шлімакової. Чернівці НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2020. С. 54–58. URL: erpub.chnpu.edu.ua:8080/jsrui/handle/123456789/426
19. Галян О. Мотиваційно-особистісна складова вибору професії майбутніми

- психологами. Цінності сучасної молоді : психологічний аспект: монографія; ред. Н.Скотна, З.Спринська. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ, 2015. С.189–223.
20. Галян О. Педагогічна психологія вищої школи: тексти лекцій. Дрогобич: Ред.-видав. відділ ДДПУ, 2010. 100 с.
21. Ганаба С. Філософія дидактики: контексти, стратегії, практики. Суми : Університетська книга, 2015. 334 с.
22. Гершунский Б. Філософія образования для XXI века (в поисках практико-ориентированных концепций). М.: Совершенство, 1998. 608 с.
23. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія / за ред. М. Смутьсон. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.
24. Діяльнісна самореалізація особистості в освітньому просторі / за ред. С. Максименка. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. 262 с.
25. Зливков В. Проблема особистісної та професійної самоідентифікації в сучасній психології. Соціальна психологія. 2006. № 5. С. 128-136.
26. Ильенков Э. Дидактика и диалектика. Вопросы философии. 1974. №2. С.75-79.
27. Інтелектуальний розвиток дорослих у віртуальному освітньому просторі : монографія / за ред. М. Смутьсон. Київ: Педагогічна думка, 2015. 221 с.
28. Карпенко З. Аксіологічна психологія особистості. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2009. 512 с.
29. Карпенко З. Холістичне моделювання у сучасній психології. Актуальні питання практичної психології у координатах сучасних парадигм: матер. регіон. наук.-практ. семінару (Коломия, 21–23 квітня 2016 р.) / за ред. О.Поясик, О. Петрів, Г. Микитюк, І. Юрченко. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. С.24-27.
30. Коропецька О. Проблема професійної ідентичності в контексті реформи освіти в Україні. Проблеми загальної та педагогічної психології. 2007. Т.IX. Ч.3. С. 152-158.
31. Крейдун Н., Невосенна О., Яворовська Л. Від першокурсника до випускника: особливості навчальної мотивації. Проблеми сучасної освіти. 2018. Вип. 9. С. 5-9.
32. Крикун О. Концептуальний підхід до управління якістю закладу вищої освіти. Проблеми сучасної освіти. 2018. Вип. 9. С. 10-17.
33. Кульчицька О. Психологические критерии деятельности элиты. Проблеми і перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. Харків: НТУ ХПУ, 2002. Ч.2. С. 360-363.
34. Максименко С. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід : монографія. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 592 с.
35. Матійків І. Формування готовності психолога до майбутньої професійної діяльності. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2019. № 1. С. 46-55.
36. Методика розробки тестів об'єктивного контролю рівня освітньо-професійної підготовки студентів вузів (друге допов. видання) / сост. В. Подшивалкіна. Херсон, 2008. 41 с.
37. Мосійчук В. Психологічні особливості учбово-професійної самореалізації майбутніх психологів в умовах криз професійного навчання: дис. канд. психол. наук / Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Київ, 2015. 22 с.
38. Муромець В. Управлінська діяльність здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти: огляд розвитку загальних компетентностей. Молодий вчений. 2019. № 9. С. 396-400.
39. Навчальна та виробнича практика з психології метод. рекомен. / за заг. ред. Л. Журавльової, О. Мазяра. Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2015. 77 с.
40. Образ человека будущего: Кого и Как воспитывать в подрастающих поколениях : кол. монографія / под ред. О. Базалука. Киев : Кондор, 2011. Т. 1. 328 с.
41. Онкович Г., Андрущенко В., Бойченко М. Гуманітарна педагогічна парадигма вищої освіти / гол. редкол. : В. Кремень. Київ, 2007. 332 с.
42. Особистісно-професійний розвиток майбутнього педагога / за ред. М. Савчина.

- Дрогобич: Ред.-видав відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2014. 331 с.
43. Оцінювання і відбір педагогічних інновацій: теоретико-прикладний аспект: наук.-метод. посібник / за ред. Л. Даниленко. Київ: Логос, 2001. 185 с.
44. Панфілова Г. Вища освіта як стратегічний ресурс розвитку особистості. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Додаток 2 до Вип. 36: Тематичний випуск «Проблеми емпіричних досліджень в психології». Вип. 13. Київ: Гнозис, 2016. С. 392-398.
45. Пов'якель Н. Професіогенез саморегуляції мислення практичного психолога. Київ: НПУ імені М.Драгоманова, 2003. 294 с.
46. Подшивалкіна В. Вища освіта як засіб соціальних змін в Україні. Соціальна робота. Кн.6. Київ, 2002. С. 13-24.
47. Подшивалкіна В. Контексти вищої професійної освіти і проблеми їхньої синхронізації. Вища освіта України. 2003. № 2. С. 34-37.
48. Поліщук С. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Суми: Університетська книга, 2013. 134 с.
49. Психологія вищої школи у питаннях та відповідях. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologia-visoi-skoli-u-pitannah-ta-vidpovidah-23940.html>
50. Психологія життєтворення особистості в сучасному світі: монографія / за ред. Т. Титаренко. Київ: Міленіум, 2016. 320 с
51. Психофізіологічне забезпечення професійного самоздійснення фахівця в умовах соціально-економічних перетворень: монографія / за ред. О. Кокуна. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2018. 298 с.
52. Радчук Г. Психолого-педагогічні засади впровадження освітнього діалогу у навчальних процес викладачами вищих навчальних закладів. Проблеми гуманітарних наук. Серія Психологія. Вип.35. Дрогобич, 2015. С.85-99.
53. Радчук Г. Феномен відчуження як проблема сучасної освіти. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Психологія. Педагогіка. Соціальна робота. 2012. №6. С.65-68.
54. Сергиенко Е. Принципы психологии развития: современный взгляд. Психологические исследования : электр. журнал. 2012. Т. 5. № 24. URL : <http://psystudy.ru>
55. Сергеєнкова О. Психологія індивідуальності фахівця освітньої сфери. Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2011. 276 с.
56. Синергетика і освіта : монографія / за ред. В. Кременя. Київ: Інститут обдарованої дитини, 2014. 348 с.
57. Скотна Н. Особа в розколотій цивілізації: освіта, світогляд, дії. Львів: Українські технології, 2005. 384 с.
58. Стратегії реформування освіти в Україні. Київ : К.І.С., 2003. 296с.
59. Титаренко Т. Постановка молоддю життєвих завдань як практика життєконструювання. Методологічний семінар НАПН. 2011. URL: <https://www.academia.edu/31092188>
60. Туркова Д. Психологічні, педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів підготовки майбутніх практичних психологів у системі вищої освіти України. Проблеми сучасної психології. 2014. № 25. С. 518-529.
61. Федорченко С. Дистанційна освіта та місце психологічного забезпечення в ній. Молодий вчений. 2019. № 9. С. 51-54.
62. Фуллан М. Сили змін: вимірювання глибини освітніх реформ : пер. з англ. Львів : Літопис, 2000. 269 с.
63. Чепелева Н. Самопроектирование как фактор развития личности. Актуальні проблеми психології. 2014. Т. 2, Вип. 8. С. 4-15.
64. Шатирко Л. Аналіз психологічних особливостей розвитку особистісного потенціалу в

системі вищої освіти. Актуальні проблеми психології. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2011. Т. X. Вип. 19. С. 634-647.

65. Шоробура І. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні у контексті європейської інтеграції. Молодь і ринок. 2019. № 8. С. 28-31.

66. Щудло С. Якість освіти і нові моделі організації навчального процесу. Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : зб. наук. пр. Харків : Видавничий центр ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2005. С. 566-571.

67. Уилбер К. Интегральная психология: Сознание, Дух, Психология, Терапия: пер. с англ. М.: ООО «Изд-во АСТ», 2004. 412с.

68. Юрченко В. Актуальні психологічні проблеми вищої школи в Україні. URL: <https://www.psyh.kiev.ua>

69. Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph. 1st ed. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2018. 626 p.

70. Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph. 2nd ed. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2018. 644 p.

71. Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie. Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności, 2015. № 2. 180 s.

Інформаційні ресурси

72. <https://mon.gov.ua/ua/tag/vishcha-osvita>

73. <http://vnz.org.ua/>

74. <https://ihed.org.ua/>

75. <http://journals.uran.ua/index.php/1810-2131>

76. <http://dspu.edu.ua/biblioteka/>

77. <https://naqa.gov.ua/>